

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych w Zespole Szkół Zawodowych w Lublińcu

I. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych.

1. Procedura postępowania w sytuacji wypadku na terenie szkoły.....	3
a. w przypadku zaistnienia wypadku lekkiego, nie wymagającego interwencji lekarza.....	3
b. w przypadku zaistnienia wypadku wymagającego interwencji lekarza.....	4
c. w przypadku zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenia ciała lub ze skutkiem śmiertelnym.....	4
2. Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy przedmedycznej. Informacje dot. transportu ucznia w karetce do zakładu opieki zdrowotnej.....	5
3. Procedura postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.....	6
a. Procedura zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie).....	6
b. Procedura zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. autoagresja, stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.).....	6
4. Procedura postępowania w przypadku zakłócania przebiegu lekcji przez ucznia.....	8
5. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.....	9
6. Procedura postępowania w sytuacjach zagrożenia dla życia i zdrowia innych.....	10
7. Procedura postępowania w przypadku dokonania zatrzymania nieletniego, sprawcę czynu karalnego przez Policję na terenie szkoły.....	11
8. Procedura postępowania w przypadku przesłuchania nieletniego przez Policję na terenie szkoły.....	12
9. Procedura postępowania w przypadku spożywania alkoholu i używania narkotyków przez ucznia na terenie szkoły.....	14
10. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancje przypominającą narkotyk.....	15
11. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominającą narkotyk.....	16
12. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.....	17
13. Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.....	18
14. Procedura postępowania w przypadku kradzieży.....	19
15. Procedura postępowania w sytuacji uchylania się ucznia od obowiązku szkolnego.....	20
16. Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego w trakcie lekcji.....	21
17. Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia.....	22
18. Procedura postępowania w sytuacji zagrożenia atakiem terrorystycznym.....	23
19. Procedura postępowania w przypadku naruszenia nietykalności nauczyciela.....	25
20. Procedura postępowania w sytuacji fałszerstwa dokonanego przez ucznia.....	26
21. Procedura postępowania w przypadku nadużywania mediów elektronicznych przez ucznia.....	27
22. Procedura postępowania w przypadku śmierci samobójczej ucznia na terenie szkoły.....	28
23. Procedura postępowania w przypadku zamachu samobójczego ucznia na terenie szkoły.....	29
24. Procedura postępowania z dzieckiem przewlekle chorym:.....	30
a. dziecko chore na astmę.....	31
b. dziecko chore na cukrzycę.....	33
c. dziecko chore na padaczkę.....	36

II. Metody współpracy Zespołu Szkół Zawodowych w Lublińcu z Policją..... 38

I. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych.

1. Procedura postępowania w sytuacji wypadku na terenie szkoły.

Wypadek osób (uczniów) pozostających pod opieką szkoły to nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło, gdy uczeń pozostawał pod opieką szkoły w czasie:

- a) zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych,
- b) przerw międzylekcyjnych,
- c) innych zajęć szkolnych (np. dyskoteki, imprezy).

Do w/w wypadków zalicza się również nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło poza szkołą, w czasie gdy uczniowie pozostawali pod opieką szkoły (np. wyjazdy, wycieczki, zawody sportowe).

Nie jest wypadkiem w szkole zdarzenie:

- a) pozbawione cechy nagłości,
- b) nie powodujące skutków w postaci urazu lub śmierci,
- c) zaistniałe w czasie, gdy uczeń samowolnie opuścił zajęcia i teren szkoły,
- d) spowodowane wyłącznie przez samego ucznia,
- e) spowodowane chorobą ucznia.

Cały teren szkoły w czasie, gdy odbywają się zajęcia, pozostaje pod nadzorem i opieką szkoły. W czasie zajęć edukacyjnych pełną odpowiedzialność za życie i zdrowie ucznia ponosi nauczyciel prowadzący zajęcia bez względu na to, czy one są zajęciami planowanymi, czy też zastępuje on nieobecnego w tym czasie innego nauczyciela. Przed rozpoczęciem zajęć nauczyciel ma obowiązek sprawdzić, czy sprzęt sportowy, urządzenia techniczne, pomoce naukowe oraz inne narzędzia wykorzystywane w czasie zajęć, a także pomieszczenie lekcyjne i jego wyposażenie nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa dla ucznia. Jeżeli stan techniczny budzi zastrzeżenia, nauczyciel bądź inna osoba prowadząca zajęcia nie ma prawa z nich korzystać, a o zaistniałym zagrożeniu powiadamia dyrektora szkoły.

a) Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wypadku lekkiego- innego, nie wymagającego interwencji lekarza:

1. Po stwierdzeniu zdarzenia, w wyniku którego uczeń ma stłuczenie, powierzchowne zadrapanie lub zranienie, należy odprowadzić go do gabinetu higienistki szkolnej celem udzielenia pierwszej pomocy. Osobą, która odprowadzi ucznia do higienistki, może oprócz pracownika pedagogicznego być również pracownik obsługi szkolnej lub inny uczeń. Jeżeli stan ucznia nie pozwala na przejście do gabinetu, nauczyciel lub inny pracownik szkoły, wzywa higienistkę na miejsce wypadku.
2. W razie nieobecności higienistki uczniowi pomocy udziela osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie, wyznaczona przez Dyрекcję do udzielania I pomocy.
3. Osoba udzielająca pomocy ustala, czy uczeń nie cierpi na chorobę, która w połączeniu z urazem może stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia ucznia – w takim przypadku wzywa pogotowie ratunkowe.
4. O wypadku i jego przyczynach nauczyciel informuje dyrektora szkoły, który zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów i ustala z nimi ewentualną konieczność odbioru ucznia ze szkoły przed zakończeniem zajęć lub wezwania pomocy medycznej.
5. Jeżeli przyczyną zdarzenia była wadliwość lub niesprawność urządzeń szkolnych, nauczyciel natychmiast wycofuje je z użytkowania.

b) Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wypadku wymagającego interwencji lekarza:

1. Po stwierdzeniu, że wypadek, któremu uległ uczeń, wymaga specjalistycznej pomocy, należy wezwać pogotowie ratunkowe.
2. Do czasu przybycia pogotowia ratunkowego higienistka szkolna lub osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
3. Uczniowi nie podaje się żadnych leków bez konsultacji z rodzicami/prawnymi opiekunami.
4. Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły powołuje zespół powypadkowy, który przeprowadza postępowanie powypadkowe.
5. Z prac zespołu sporządzany jest protokół powypadkowy, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń, wg wzoru określonego w rozporządzeniu MENiS z dnia 31.12. 2002 r w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
6. Wypadek jest wpisywany do rejestru wypadków, a wnioski komisji są omawiane na zebraniu rady pedagogicznej.

c) Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenia ciała lub ze skutkiem śmiertelnym:

1. W sytuacji, kiedy nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, a do czasu jego przybycia higienistka szkolna lub osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
2. Jeżeli w wyniku wypadku nastąpił zgon osoby poszkodowanej, nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący na miejscu zdarzenia zabezpiecza miejsca zdarzenia i natychmiast wzywa dyrektora szkoły.
3. W obu przypadkach dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych, organ prowadzący, prokuratora i kuratorium oświaty.
4. Do czasu przybycia prokuratora miejsce wypadku pozostaje zabezpieczone w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych.
5. Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły powołuje zespół powypadkowy, który przeprowadza postępowanie powypadkowe. Z prac zespołu sporządzany jest protokół powypadkowy, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
6. Wypadek jest wpisywany do rejestru wypadków, a wnioski zespołu są omawiane na zebraniu rady pedagogicznej

2. Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy przedmedycznej.

1. Pierwszej pomocy przedmedycznej udziela uczniom głównie wykwalifikowana pielęgniarka szkolna.
2. Pod nieobecność pielęgniarki szkolne pierwszej pomocy uczniom udziela wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik szkoły przeszkolony w udzielaniu pierwszej pomocy.
3. Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nie posiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia ucznia w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
4. Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego będącego własnością ucznia jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem (opiekunem prawnym) ucznia lub lekarzem (w przypadku gdy nauczyciel wie, że uczeń przyjmuje określone leki lub taka adnotacja znajduje się w dokumentacji szkolnej).
5. W sytuacji udzielania pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno - wychowawczo - opiekuńcze z większą grupą uczniów jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów. Pozostawienie reszty uczniów bez opieki osoby upoważnionej do jej sprawowania jest niedopuszczalne.
6. O przypadku udzielania pierwszej pomocy należy bezzwłocznie poinformować dyrektora lub w-ce dyrektora szkoły. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz, w razie konieczności wzywa pogotowie ratunkowe.
7. Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za ucznia. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

Informacje dot. transportu ucznia w karetce do zakładu opieki zdrowotnej.

Nie istnieje podstawa prawna żądania obecności opiekuna ze strony szkoły (np. nauczyciela) podczas transportu chorego do zakładu opieki zdrowotnej karetką pogotowia ratunkowego lub samolotem, przez rodzica lub opiekuna prawnego. Argumentem przemawiającym za tym, aby opiekun ze strony szkoły nie jechał w karetce są również względy praktyki lekarskiej. W karetce jest bardzo mało miejsca a każda kolejna osoba znajdująca się wewnątrz bardzo utrudnia pracę zespołu ratownictwa medycznego. Odmienna jest sytuacja przedstawiciela ustawowego (unormowana w art.34 ustawy z dn. 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza, Dz. U. Z 2002 r., Nr 1, poz.2014), gdy lekarz stwierdza u niepełnoletniego pacjenta, że będzie konieczny zabieg operacyjny albo zastosowana ma być metoda leczenia lub diagnostyki stwarzająca podwyższone ryzyko dla pacjenta. W takiej sytuacji wymagana jest zgoda przedstawiciela ustawowego i względy praktyki lekarskiej wskazują na możliwość domagania się od lekarza obecności rodzica poszkodowanego dziecka. Obecność zaś opiekuna ze strony szkoły (np. nauczyciel) w karetce jest w kontekście powyższej kwestii bezcelowa, ponieważ nie może on takiej zgody wyrazić.

Handwritten signature

Handwritten signature

3. Procedura postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły natychmiast zgłasza zaistnienie danego faktu najbliższej znajdującej się osobie dorosłej:

- a) pracownikowi szkoły
- b) nauczycielowi
- c) pedagogowi
- d) wychowawcy
- e) dyrektorowi szkoły

W sytuacjach objętych procedurami uczeń ma obowiązek podporządkować się do poleceń wszystkich pracowników szkoły.

a) Procedura zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie):

Pracownik szkoły:

4. Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusje, przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary;
5. Rozdzielenie stron;
6. Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej;
7. Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o rodzaju interwencji;
8. Rozmowa z uczniem – zwrócenie uwagi na jego niewłaściwe zachowanie;
9. Zgłoszenie zaistniałego zdarzenia wychowawcy klasy.

Wychowawca:

1. Rozmowa z uczniem;
2. Poinformowanie o zdarzeniu pedagoga szkolnego
3. Gdy dane zdarzenie powtórzy się więcej niż 3 razy – upomnienie wychowawcy i odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym;
4. Gdy uczeń nadal nie reaguje na upomnienie – poinformowanie rodziców o zaistniałym fakcie;
5. Upomnienie dyrektora szkoły i obniżenie oceny z zachowania.

b) Procedura zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.):

Pracownik szkoły:

1. Zdecydowanie, stanowczo słownie, nie wdając się w dyskusje, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary;
2. Rozdzielenie stron;
3. Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej;
4. Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o rodzaju dalszej interwencji;
5. Udzielenie pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpieczenie miejsca zdarzenia;
6. Wezwanie pomocy medycznej w razie konieczności;
7. Wezwanie wychowawcy (w przypadku jego nieobecności dyrektora szkoły lub jego zastępcy) rozpoczęcie procedury wobec sprawcy zdarzenia;

Wychowawca:

1. Powiadomienie pedagoga oraz dyrekcji o zaistniałym zdarzeniu;
2. Powiadomienie rodziców sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia;
3. Rozmowa indywidualna ze sprawcą zdarzenia – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania;

Dyrektor szkoły:

1. Wezwanie rodziców – powiadomienie ich o zaistniałym fakcie;
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia – wysłuchanie stron;
3. W przypadku poważnego wykroczenia – wezwanie policji i przeprowadzenie rozmowy z uczniem w obecności rodziców, wychowawcy i dyrektora szkoły;
4. Nagana dyrektora szkoły – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym;
5. Obniżenie oceny z zachowania;
6. Osoba interweniująca sporządza notatkę z przeprowadzonych działań.

4. Procedura postępowania w przypadku zakłócania przebiegu lekcji przez ucznia.

Przez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarnie zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela):

Nauczyciel:

1. Słowne zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie ucznia;
2. Próba uspokojenia sytuacji w klasie;
3. W przypadku konfliktu między uczniami – rozdzielanie stron;
4. W przypadku braku reakcji ze strony ucznia - poinformowanie o dalszych konsekwencjach zgodnych ze Statutem Szkoły;
5. Powiadomienie wychowawcy klasy po zakończeniu lekcji, wpis do e-dziennika

Wychowawca:

1. Rozmowa wychowawcy klasy, zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie i dalsze konsekwencje;
2. W przypadku powtórzenia się zachowania lub czynu o dużej szkodliwości – upomnienie, sporządzenie odpowiedniej adnotacji w dzienniku szkolnym;
3. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły;
4. Obniżenie oceny z zachowania;
5. Konsekwencje: zgodne ze Statutem Szkoły.

Pedagog szkolny:

1. W przypadku gdy nauczyciel prowadzący zajęcia nie potrafi opanować sytuacji w klasie wysyła gospodarza klasy po pedagoga szkolnego;
2. Pedagog zobowiązany jest udać się do wskazanej klasy i ustalić tożsamość przeszkadzających uczniów a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej do swojego gabinetu lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora;
3. Pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniami i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia;
4. Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole – na wniosek pedagoga wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu;
5. Jeżeli przyczyną zakłócania toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach, należy postępować według tych procedur.

Niedopuszczalne jest wypraszanie przeszkadzającego ucznia z sali lekcyjnej oraz wysyłanie go w czasie lekcji do wychowawcy, pedagoga szkolnego lub dyrekcji szkoły.

5. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (np. ostre narzędzia i przedmioty)

Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do:

1. Nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma obowiązek oddać niebezpieczny przedmiot do depozytu).
2. Powiadomienie wychowawcy klasy oraz pedagoga.
3. W przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie postanowień Statutu szkolnego.
4. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły i podjęcie działania zmierzającego do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom, odizolowanie ucznia;
5. Wezwanie rodziców do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu.
6. Wezwanie policji.
7. Rewizja przeprowadzona przez policję w obecności rodziców ucznia.
8. Powiadomienie kuratora sądowego, gdy uczeń jest pod jego opieką.
9. Nagana Dyrektora szkoły. Obniżenie oceny z zachowania.

6. Procedura postępowania w sytuacjach zagrożenia dla życia i zdrowia innych.

Stworzenie zagrożenia w postaci użycia materiałów wybuchowych, wywoływania pożaru.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, będący świadkiem zdarzenia, ustala podstawowe okoliczności zagrożenia i ocenia wstępnie jego możliwe skutki.
2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły podejmuje czynności mające na celu odizolowanie uczniów od źródła zagrożenia i w razie potrzeby udziela pierwszej pomocy osobom uczestniczącym w zdarzeniu.
3. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły zabezpiecza teren, uniemożliwia dostęp osób postronnych do przedmiotów. Pod żadnym pozorem nie należy dotykać i nie przemieszczać podejrzanych niebezpiecznych przedmiotów lub ładunków.
4. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły lub inną osobę upoważnioną.
5. Dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba powiadamia o zdarzeniu odpowiednie służby ratunkowe a przede wszystkim (Policję, Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe).
6. Osoby odpowiedzialne, wyznaczone przez dyrektora organizują ewakuację zgodnie z przepisami BHP i przeciwpożarowymi.

7. Procedura postępowania w przypadku dokonania zatrzymania nieletniego, sprawcę czynu karalnego przez Policję na terenie szkoły.

1. Funkcjonariusz Policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o zamiarze zatrzymania ucznia.
4. Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
5. Policja informuje rodziców nieletniego, opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
7. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza wychowawcę, nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są prze-prowadzane w szkole lub w jednostce Policji.
8. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunowi prawnemu. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga szkolnego, po ich zakończeniu policja odwozi ich do szkoły lub miejsca zamieszkania.
9. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców, pedagoga szkolnego.
10. Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego – ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy

8. Procedura postępowania w przypadku przesłuchania nieletniego przez Policję na terenie szkoły.

Informacje ogólne:

- a) Art. 37 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich upoważnia policję do:
 - Przesłuchania nieletniego,
 - Przesłuchania świadków,
 - Zatrzymania nieletniego i umieszczenia go w Policyjnej Izbie Dziecka. Działania te podejmuje Policja w sytuacjach nie cierpiących zwłoki, tylko wówczas, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przez nieletniego czynu karalnego oraz gdy niezbędne jest zabezpieczenie śladów i dowodów przestępstwa lub wykroczenia, z uwagi na niebezpieczeństwo ich utraty lub zniekształcenia.
- b) Na mocy art. 37, art. 39 i art. 40 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, wymienione czynności Policja może wykonywać samodzielnie, tzn. przed wszczęciem postępowania przez sędziego rodzinnego. Należy podkreślić, że niezbędne czynności procesowe o charakterze zabezpieczającym, czynności nie cierpiące zwłoki oraz czynności sprawdzające podjęte przez policję, podlegają nadzorowi sędziego rodzinnego.

Przesłuchanie nieletniego sprawcy wymaga zachowania następujących zasad:

- a) Zapewnienia nieletniemu pełnej swobody wypowiedzania się,
- b) Wysłuchania nieletniego w warunkach zbliżonych do naturalnych, w miarę możliwości w miejscu jego zamieszkania,
- c) Przesłuchanie nieletniego w obecności rodziców lub opiekuna, albo obrońcy, a niekiedy w obecności nauczyciela lub innych osób.

Obowiązkiem Policji jest więc zapewnienie przy przesłuchaniu obecności rodziców, lub opiekunów, lub obrońcy nieletniego. W przypadku niemożliwości zapewnienia obecności którejs z wymienionych osób, Policja może wezwać nauczyciela lub przedstawiciela organizacji społecznej zainteresowanej sprawami wychowawczymi. Przez niemożność wzięcia udziału rodziców lub opiekuna w przesłuchaniu należy rozumieć przeszkodę natury faktycznej, której w danej sytuacji nie można pokonać, np. choroba, znaczna odległość, od miejsca zamieszkania. Przesłuchanie nieletniego sprawcy czynu karalnego bez udziału którejkolwiek z wymienionych osób stanowi istotne naruszenie procedury i uzasadnia złożenie zażalenia. Nie jest natomiast uchybieniem procesowym przesłuchanie nieletniego w obecności tylko jednego z rodziców.

W przypadku przesłuchania ucznia, który ukończył 17 rok życia, podejrzewanego o popełnienie czynu zabronionego - przepisy kodeksu postępowania karnego nie uwzględniają obecności żadnych innych osób, w tym także rodziców, a uczestnictwo osób trzecich zależy od zgody prowadzącego postępowanie.

Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w kodeksie karnym, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne. Wówczas, podobnie jak przy przesłuchaniu ucznia, który ukończył 17 lat, nie jest przewidziana obecność rodziców lub innych osób. Czynności procesowe wykonywane przez policjantów prowadzone są tak, jak wobec osób pełnoletnich i oparte są na przepisach kodeksu postępowania karnego.

Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich i kodeks postępowania karnego nie normują kwestii udziału osób trzecich w przesłuchaniu świadka niepełnoletniego. Art. 171 § 3 kodeksu postępowania karnego dopuszcza możliwość przesłuchania osoby, która nie ukończyła 15 lat w obecności przedstawiciela ustawowego lub faktycznego opiekuna, chyba, że dobro postępowania stoi temu na przeszkodzie. Żaden przepis nie nakazuje przesłuchania niepełnoletniego świadka w obecności osoby trzeciej. Do przesłuchania nieletniego świadka nie ma zastosowania art. 39 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich,

wymagający obecności rodziców, opiekunów, albo innych wskazanych osób. Obecność rodziców w przesłuchaniu wynika z moralnego prawa do opieki oraz uregulowania zawartego w art. 95 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, który stanowi, że dziecko pozostaje pod pieczę rodziców. Oznacza to, że wzywając dziecko, należy wezwać również jego rodziców lub opiekunów, pod których pieczę dziecko pozostaje. W przypadku braku możliwości przesłuchania w obecności przedstawicieli ustawowych można przesłuchać małoletniego świadka w obecności pedagoga szkolnego lub nauczyciela.

W przypadku zatrzymania nieletniego, policjant zobowiązany jest:

1. natychmiast poinformować zatrzymanego nieletniego o przyczynach zatrzymania,
2. pouczyć nieletniego o jego prawach i obowiązkach,
3. sporządzić protokół, którego jeden egzemplarz otrzymuje nieletni za pokwitowaniem odnotowanym na oryginale protokołu,
4. niezwłocznie zawiadomić o zatrzymaniu nieletniego jego rodziców lub opiekunów,
5. niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili zatrzymania, zawiadomić właściwy sąd rodzinny.

W sytuacji zatrzymania ucznia, który ukończył 17 rok życia, ustawodawca nie nałożył na organy prowadzące postępowanie karne wyjaśniające, obowiązku powiadamiania osób trzecich. Obowiązek ten istnieje w przypadku zatrzymania procesowego związanego z osadzeniem, tylko wtedy, gdy zatrzymany tego żąda.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 14 Ustawy o Policji, podczas wykonywania czynności służbowych policjanci mają obowiązek poszanowania godności obywateli oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka. Czynności służbowe mogą polegać na:

1. legitymowaniu osób,
2. zatrzymywaniu osób,
3. obserwowaniu i rejestrowaniu przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, a w przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych i administracyjno - porządkowych podejmowanych, także i dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom,
4. przeprowadzaniu kontroli osobistej,
5. przeszukaniu osób, pomieszczeń i rzeczy,
6. utrwalaniu dowodów procesowych.

Każdorazowo, przed rozpoczęciem czynności służbowych w szkole, policjant zobowiązany jest do skontaktowania się z dyrektorem szkoły lub osobą zastępującą dyrektora, w celu przekazania niezbędnych danych:

1. stopnia służbowego, imienia i nazwiska,
2. nazwy jednostki policji, telefonu do dyżurnego jednostki.

Po okazaniu legitymacji służbowej, policjant winien zapoznać dyrektora szkoły lub osobę, która go zastępuje, z powodami swojej obecności w szkole oraz powodami podjęcia czynności służbowych wobec ucznia, w stopniu, na jaki pozwala dobro ucznia i dobro postępowania wyjaśniającego.

Dyrektor szkoły zobowiązany jest:

1. stworzyć policjantowi odpowiednie warunki do wykonywania czynności służbowych, podejmowanych wobec ucznia, mając na względzie dobro ucznia i sprawy,
2. niezależnie od obowiązku policji, do niezwłocznego powiadomienia rodziców lub opiekunów ucznia o czynnościach podjętych przez policję.

9. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia spożywania alkoholu i używania narkotyków przez ucznia na terenie szkoły.

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga oraz dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności.
4. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
6. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

10. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancje przypominającą narkotyki.

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności, w obecności drugiej osoby (nauczyciel, pedagog/psycholog, pracownik szkoły) zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych (chwytając substancję za pomocą jednorazowej chusteczki bądź folii, aby nie pozostawić śladów) oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. O zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły, który ma obowiązek wezwać policję.
3. Powiadamia pedagoga szkolnego.
4. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

11. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominającą narkotyki.

1. Powiadomienie pedagoga oraz dyrekcji szkoły.
2. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagog, dyrekcji) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.
3. W przypadku gdy uczeń odda nauczycielowi podejrzaną substancję, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.
4. Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
5. W przypadku, gdy uczeń odmawia oddania substancji – policja w obecności rodziców ucznia przeprowadza rewizję.
6. Wychowawca i dyrektor szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami.
7. Udzielenie uczniowi nagany i obniżenie oceny z zachowania.
8. Z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

12. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.

1. Zgłoszenie faktu wychowawcy klasy- bezpośrednio lub za pomocą e-dziennika.
2. Wychowawca powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia, pedagoga oraz dyrekcję.
3. Rozmowa pedagoga dyscyplinująca i profilaktyczna – powiadomienie ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie.
4. Udzielenie upomnienia i odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym.

13. Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

1. Interwencja– powstrzymanie sprawców.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. Wezwanie rodziców.
4. W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie policji.
5. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.
6. Nagana dyrektora szkoły. Obniżenie oceny z zachowania.

14. Procedura postępowania w przypadku kradzieży.

1. Ustalenie sprawcy kradzieży (jeśli jest to możliwe)- monitoring, jeśli nie należy wezwać Policję.
2. Rozmowa wychowawcy z uczniem celem ustalenia przyczyn kradzieży.
3. Poinformowanie pedagoga oraz dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
4. Wezwanie do szkoły rodziców ucznia i przekazanie im informacji.
5. Sporządzenie zapisu w dzienniku szkolnym.
6. Zobowiązanie ucznia do oddania skradzionej rzeczy ewentualnie pokrycie kosztów skradzionego przedmiotu.
7. W przypadku odmowy współpracy przez ucznia i rodziców powiadomienie policji.
8. Dalszy tok postępowania prowadzi policja.
9. Konsekwencje dla ucznia – zgodne ze Statutem szkoły.

15. Procedura postępowania w sytuacji uchylania się ucznia od obowiązku szkolnego.

1. Systematyczna kontrola obecności uczniów na wszystkich lekcjach przez wychowawców i pedagoga szkolnego (dzienniki lekcyjne).
2. Zawarcie z rodzicami umowy dotyczącej usprawiedliwiania nieobecności uczniów:
 - a) nieobecności ucznia nieprzekraczające 3 dni usprawiedliwia rodzic/opiekun prawny
 - b) dłuższa nieobecność usprawiedliwiona zostanie tylko na podstawie zaświadczenia lekarskiego,
 - c) o chorobie/nieobecności ucznia rodzic/opiekun powiadamia wychowawcę w ustalony sposób,
 - d) w przypadku braku informacji o przyczynie nieobecności po upływie 5 dni wychowawca klasy kontaktuje się z rodzicem,
 - e) usprawiedliwienia nieobecności ucznia umieszczane powinny być w zeszytach korespondencji,
3. W przypadku gdy nieobecności ucznia utrzymują się nadal, wychowawca zaprasza rodzica/opiekuna prawnego na rozmowę w celu zdiagnozowania sytuacji, podjęcia dalszych wspólnych działań dotyczących kontroli obecności ucznia na lekcjach (ze spotkania sporządzona jest notatka). W spotkaniu może uczestniczyć pedagog.
4. Wysłanie przez wychowawcę do rodziców/ opiekunów ucznia powiadomienia pisemnego o liczbie opuszczonych godzin lekcyjnych z informacją o możliwości uruchomienia urzędowej procedury egzekwowania obowiązku szkolnego.
5. Upomnienie pisemne wychowawcy klasy.
6. Zawiadomienie o sytuacji ucznia sądu rodzinnego.

16.Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego w trakcie lekcji.

1. Uczeń nie może używać telefonu komórkowego w czasie lekcji.
2. W każdym przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego podczas lekcji nauczyciel ma prawo odebrać uczniowi telefon. Telefon jest przekazywany do sekretariatu szkoły, dyrektorowi szkoły lub jego zastępcy do depozytu.
3. Zatrzymany w depozycie telefon może odebrać tylko rodzic lub prawny opiekun ucznia.
4. Uczeń, któremu odebrano telefon otrzymuje odpowiedni wpis w dzienniku szkolnym.
5. W przypadku gdy uczeń używający telefonu komórkowego w czasie lekcji nie odda go nauczycielowi, mimo że zostanie o to przez niego poproszony, otrzymuje naganę wychowawcy klasy, informowani o zdarzeniu są również jego rodzice.

17. Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia.

1. Działania uprzedzające:
 - a) Omówienie procedury postępowania na forum Rady Pedagogicznej.
 - b) Omówienie tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej.
2. Działania interwencyjne:
 - a) Poinformuj nauczycieli, wychowawców.
 - b) Przypomnij zasady dyskusji z uczniami, uwzględniając elementy odreagowania na godzinach wychowawczych, innych lekcjach.
 - c) Poinformuj uczniów na forum klasy.
 - d) Stwórz możliwość uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.
3. Działania naprawcze:
 - a) Oceń potrzeby, monitoruj stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwróć uwagę na uczniów, u których stwierdzasz szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji.
 - b) Skonsultuj sytuację z pedagogiem lub specjalistą z PPP; ułatw kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego.

18.Procedura postępowania w sytuacji zagrożenia atakiem terrorystycznym.

W przypadku zamachu terrorystycznego efektywność wszelkich działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie aktom terroryzmu jest pochodną skuteczności służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo kraju i gotowości społeczeństwa do wspierania tych działań oraz wzajemnego zaufania i odpowiedzialności za wspólne dobro.

Informacje ogólne dotyczące terroryzmu

Terroryzm, to szeroki termin oznaczający użycie siły lub przemocy w stosunku do osób lub własności, w celu: zastraszenia, wymuszenia lub okupu.

Skutki terroryzmu mogą obejmować znaczną liczbę ofiar, uszkodzenia budynków, zakłócenia w dostępie do podstawowych usług, takich jak: elektryczność, dostawy wody, opieka medyczna, telekomunikacja, komunikacja miejska.

W strukturach polskiej Policji funkcjonują pododdziały antyterrorystyczne i komórki minersko-pirotechniczne, specjalnie przygotowane do tego, aby zapobiegać i stawiać czoła aktom terroru.

Najgroźniejszym z możliwych aktów terrorystycznych jest zamach bombowy.

Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że poszkodowanymi mogą być wszyscy, którzy znajdują się w polu rażenia ładunku wybuchowego.

Ofiarą zamachu może stać się każdy, kto będzie przebywał w pobliżu miejsca wybuchu. Nie mają na to wpływu jego poglądy polityczne lub stan majątkowy. Ofiarą może stać się równie dobrze matka z dzieckiem na spacerze, emeryt czy też biznesmen wychodzący z banku. W przypadku ataku terrorystycznego, szczególnie bombowego w większości przypadków ofiarami są ludzie, którzy nie mają nic wspólnego z działaniami politycznymi!

Zdarzają się przypadki, że podłożona bomba zostanie ujawniona przed eksplozją. Specjaliści posługują się w tym przypadku terminem "incydent bombowy". Właściwe zachowanie w przypadku wystąpienia takiej sytuacji jest niezwykle ważne dla przebiegu zdarzenia, jego skutków i działania specjalistów policyjnych. Informacji o zagrożeniu incydem bombowym nie wolno bagatelizować ani lekceważyć. Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

Dlatego szczególnie ważne w profilaktyce jest zwracanie uwagi na to co dzieje się w najbliższym otoczeniu, np. podczas zakupów, w podróży, podczas uczestnictwa w imprezach masowych, uroczystościach religijnych i innych miejscach publicznych, gdzie przebywa duża liczba ludzi, a zwłaszcza w szkole.

Zainteresowania i uwagi wymagają:

- rzucające się w oczy nietypowe zachowania osób;
- pozostawione bez opieki przedmioty typu: teczki, paczki, pakunki itp.;
- osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku;
- samochody, a w szczególności furgonetki pozostawione w nietypowych miejscach tj. w pobliżu kościołów lub miejsc organizowania imprez masowych, zgromadzeń, szkół.

Działania profilaktyczne:

1. Omówienie problematyki terroryzmu na spotkaniu pracowników szkoły, przeszkolenie na wypadek zamachu bombowego lub innego aktu terroryzmu.
2. Zapoznanie uczniów z tematyką terroryzmu, ze szczególnym zwróceniem uwagi na postrzeganie zachowań nietypowych lub elementów nietypowych na terenie szkoły.
3. Przedstawienie zagrożeń terroryzmem podczas spotkań z rodzicami.

Procedura postępowania w przypadku zagrożenia terrorystycznego:

1. Uczeń, który zauważył podejrzenie zachowujące się osoby lub przedmioty pozostawione bez opieki oraz przypuszcza, że może to być próba ataku terrorystycznego, natychmiast informuje nauczyciela lub innego pracownika szkoły.

2. Nauczyciel, który uzyskał informację o możliwości ataku terrorystycznego natychmiast informuje dyrektora szkoły lub wicedyrektora.
3. Dyrektor, który dowiedział się o podłożeniu ładunku wybuchowego lub przedmiotu niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia lub otrzymał telefon z informacją o zagrożeniu terrorystycznym, natychmiast zgłasza ten fakt służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo na tym terenie: najbliższej jednostce Policji lub Straży Miejskiej, władzom administracyjnym.
4. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby” użytkownicy pomieszczeń powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie celem odnalezienia przedmiotów nieznanego pochodzenia.
5. Podejrzanych przedmiotów **NIE WOLNO DOTYKAĆ!** O ich lokalizacji należy powiadomić dyrekcję szkoły.
6. Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, windy, toalety, piwnice, strychy) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone.
7. Do czasu przybycia Policji należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.
8. Po przybyciu Policji na miejsce, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
9. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
10. Jeśli zapadnie decyzja o ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to na sprawne i bezpiecznie opuszczenie zagrożonego rejonu.
11. W czasie ewakuacji należy postępować zgodnie z instrukcją postępowania w czasie ewakuacji, chyba, że prowadzący akcją zdecydują inaczej.
12. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

19. Procedura postępowania w przypadku naruszenia nietykalności nauczyciela.

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga, dyrekcji, rodziców i ew. kuratora sądowego.
2. W przypadku obrazy słownej nauczyciel lub pracownika szkoły, pedagog wzywa rodziców na rozmowę.
3. Rodzice wraz z uczniem zobowiązani są przeprosić nauczyciela, pracownika szkoły.
4. Uczeń otrzymuje ocenę naganną z zachowania.
5. Zgodnie z ustawą o ochronie Urzędników Państwowych nauczyciel ma prawo zgłosić sprawę do prokuratury.
6. Skierowanie sprawy z prośbą o wgląd w rodzinę do sądu Rodzinnego (pedagog/psycholog).

20. Procedura postępowania w sytuacji fałszerstwa dokonanego przez ucznia.

1. Sytuacja fałszerstwa w szkole dotyczy:
 - a) dokonywanie wpisów do dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności),
 - b) przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców,
 - c) podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich, podkładanie prac innych uczniów jako własnych,
 - d) inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.),
 - e) fałszowanie legitymacji szkolnej,
 - f) fałszowanie podpisu nauczyciela na zwolnieniu wyjścia z lekcji.
2. Osoby mogące podjąć decyzję o wszczęciu postępowania:
 - a) wychowawca klasy,
 - b) nauczyciel przedmiotu,
 - c) pedagog lub psycholog szkolny,
 - d) wicedyrektor i dyrektor.
3. Procedura postępowania w wypadku stwierdzenia fałszerstwa:
 - a) świadek zdarzenia (osoba zgłaszająca) zabezpiecza dowody fałszerstwa (jeśli istnieje taka możliwość), powiadamia o sytuacji wychowawcę klasy,
 - b) wychowawca klasy powiadamia rodziców ucznia,
 - c) wychowawca ustala termin spotkania z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa,
 - d) wychowawca informuje rodziców i ucznia o konsekwencjach prawnych oraz szkolnych zdarzenia
4. W przypadku podrobienia dokumentu szkolnego (dziennik, oficjalne dokumenty szkoły) szkoła przekazuje informację na Policję.

21.Procedura postępowania w przypadku nadużywania mediów elektronicznych przez ucznia.

Przypadki nadużywania mediów elektronicznych określa się jako niebezpieczną dla zdrowia i bez kontroli aktywność online- cyberprzemoc: naruszenie wizerunku, naruszenie czci (zniesławienie, znieważenie), włamanie do miejsca w internecie strzeżonego hasłem i innym zabezpieczeniem, groźby, używanie wulgarnych zwrotów, umieszczanie nieprzyzwoitych zdjęć, rysunków, obrazów w miejscach dostępnych powszechnie, nękanie poprzez wykorzystywanie mediów elektronicznych, korzystanie z niedozwolonych gier online, hazardu online, stron internetowych, serwisów społecznościowych.

1. Nauczyciel ustala okoliczności zdarzenia (ofiara, sprawca, zabezpiecza dowody cyberprzemocy).
2. Powiadamia się o przypadku nadużywania mediów elektronicznych wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora.
3. Przeprowadzenie rozmowy wyjaśniającej z uczniem w przypadku niedozwolonej działalności online i poinformowanie rodziców.
4. W przypadku sprawcy cyberprzemocy powiadomienie rodziców/ opiekunów prawnych, ewentualnie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest po jego opiece.
5. W przypadku cyberprzemocy poinformowanie policji o okolicznościach zdarzenia.
6. Udzielenie wsparcia i porady ofierze cyberprzemocy przy współudziale rodziców.
7. Wychowawca dokumentuje zdarzenie, sporządzając notatkę z ustaleń i monitoruje sytuację ucznia-ofiary przemocy.

W przypadku cyberprzemocy wobec dzieci wszystkie działania realizują rodzice. Jeżeli sprawcą cyberprzemocy jest osoba poniżej 17 roku życia działania w sprawie realizuje sąd rodzinny i nieletnich.

22.Procedura postępowania w przypadku śmierci samobójczej ucznia na terenie szkoły.

1. Dyrektor szkoły niezwłocznie kontaktuje się w sytuacji śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły z:
 - a) służbami medycznymi;
 - b) rodzicami ucznia;
 - c) policją, prokuraturą;
 - d) organem nadzoru pedagogicznego.
2. Dyrektor szkoły powiadamia rodziców o zdarzeniu. Organizuje i udziela pomocy służbom ratowniczym i policji w przypadku ich działań. Podejmuje decyzje o dalszej organizacji pracy szkoły w danym dniu. Organizuje interwencję grupową dla uczniów i nauczycieli.

23. Procedura postępowania w przypadku zamachu samobójczego ucznia na terenie szkoły.

1. Działania uprzedzające, zapobiegawcze:
 - a) Omówienie problematyki na forum Rady Pedagogicznej.
 - b) Upowszechnienie procedur przewidywania zamachów samobójczych.
 - c) Monitorowanie stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.
2. Działania interwencyjne:
 - a) Ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia.
 - b) Nie pozostawiaj ucznia samego.
 - c) Usuń wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru.
 - d) Bez rozgłosu przeprowadź ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.
 - e) Zbierz wstępnie informacje o okolicznościach zdarzenia.
 - f) Wezwij pomoc (pogotowie, policję, straż) jeśli potrzeba.
 - g) Zadbaj, żeby interwencja służb przebiegała dyskretnie.
 - h) Towarzysz uczniowi- jesteś dla niego ważny.
 - i) Zawiadom dyrekcję szkoły- Dyrekcja zawiadamia jednostkę sprawującą nadzór nad szkołą.
 - j) Dokonaj szybkiej oceny zagrożeń, np. wg klucza: ryzyko umiarkowane:
 - np. uczeń mówi o samobójstwie,
 - nie mówi jak to zrobi,
 - nie było wcześniejszych prób, duże ryzyko
 - np. wystąpiły czynniki przed wypadkowe,
 - uczeń mówi jak to zrobi,
 - były wcześniejsze próby, ekstremalne ryzyko
 - np. wystąpiły wskaźniki przed wypadkowe,
 - uczeń dokonał samookaleczenia,
 - podjął próbę nieudanego zamachu samobójczego lub inne.
3. Działania zagrażające zdrowiu lub życiu:
 - a) Nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga szkolnego, informuje wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka); w razie potrzeby podejmuje niezwłocznie działania w celu ratowania życia i zdrowia poszkodowanego w szczególności wzywa odpowiednie służby oraz zapewnienia w miarę możliwości opiekę psychologa.
 - b) Wychowawca powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych.
 - c) Dyrekcja szkoły dokonuje wyboru priorytetów i ustala strategię działania uzależniając ją od oceny sytuacji.
 - d) Chronić ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami stresującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.)
4. Działania naprawcze:
 - a) dokonaj diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi.
 - b) Bezwzględnie skonsultuj dalszą strategię z odpowiednimi służbami lub placówką opieki zdrowotnej.
 - c) Podejmij próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo, wzmocniła wzajemne więzi.

24. Procedury postępowania z dzieckiem przewlekle chorym:

W sytuacji, gdy w szkole jest uczeń przewlekle chory, nauczyciel powinien:

1. Pozyskać od rodziców (opiekunów prawnych) ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu;
2. Zorganizować szkolenie kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby;
3. W porozumieniu z pielęgniarką lub lekarzem, wspólnie z pracownikami szkoły opracować procedury postępowania w stosunku do każdego chorego ucznia, zarówno na co dzień, jak i w przypadku zaostrzenia objawów czy ataku choroby.

Procedury te mogą uwzględniać m.in. przypominanie lub pomoc w przyjmowaniu leków, wykonywaniu pomiarów poziomu cukru, regularnym przyjmowaniu posiłków, sposób reagowania itp. Powinny też określać formy stałej współpracy z rodzicami (opiekunami) tego dziecka oraz zobowiązanie wszystkich pracowników placówki do bezwzględnego ich stosowania;

4. Wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
5. W przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.

a) **DZIECKO CHOROBY NA ASTMĘ**

Astma oskrzelowa jest najczęstszą przewlekłą chorobą układu oddechowego u dzieci. Istotą astmy jest przewlekły proces zapalny toczący się w drogach oddechowych, który prowadzi do zwiększonej skłonności do reagowania skurczem na różne bodźce i pojawienia się objawów choroby.

OBJAWY

Jednym z podstawowych objawów jest duszność jako subiektywne uczucie braku powietrza spowodowane trudnościami w jego swobodnym przechodzeniu przez zwężone drogi oddechowe. Gdy duszność jest bardzo nasilona możemy zauważyć, że usta dziecka a także inne części ciała są zasinione. Konsekwencją zwężenia oskrzeli jest pojawienie się świszczącego oddechu. Często objawem astmy oskrzelowej jest kaszel. Najczęściej jest to kaszel suchy, napadowy, bardzo męczący.

PRZYCZYNY ATAKU

Zaostrzenie astmy może być wywołane przez: kontakt z alergenami, na które uczulone jest dziecko, kontakt z substancjami drażniącymi drogi oddechowe, wysiłek fizyczny, zimne powietrze, dym tytoniowy, infekcje.

POSTĘPOWANIE:

1. W przypadku wystąpienia duszności należy podać dziecku wziewny lek rozkurczający oskrzela zgodnie z zaleceniem lekarza.
2. W przypadku objawów ciężkiej duszności należy podać jednocześnie 2 dawki leku w aerozolu w odstępie 10-20 sekund.
3. Po wykonaniu 1 pierwszej inhalacji należy powiadomić rodziców dziecka o wystąpieniu zaostrzenia.
4. W przypadku duszności o dużym nasileniu powinno się wezwać Pogotowie Ratunkowe. W czasie oczekiwania na przyjazd karetki pogotowia dziecko wymaga ciągłego nadzoru osoby dorosłej.
5. Dodatkowo bardzo ważne jest zapewnienie dziecku spokoju oraz odizolowanie od osób trzecich.

NAKAZY:

1. Częste wietrzenie sal lekcyjnych.
2. Dziecko, które ma objawy po wysiłku, powinno przed lekcją wychowania fizycznego przyjąć dodatkowy lek.
3. Ćwiczenia fizyczne należy zaczynać od rozgrzewki.
4. W przypadku wystąpienia u dziecka objawów duszności należy przerwać wykonywanie wysiłku i pozwolić dziecku zażyć środek rozkurczowy.

ZAKAZY:

1. Chorzy uczniowie nie powinni uczestniczyć w pracach porządkowych.
2. W okresie pylenia roślin dzieci z pyłkowicą nie mogą ćwiczyć na wolnym powietrzu oraz nie powinny uczestniczyć w planowanych wycieczkach poza miasto.
3. Astma oskrzelowa wyklucza biegi na długich dystansach, wymagających długotrwałego, ciągłego wysiłku.
4. W klasach, gdzie odbywają się lekcje nie powinno być zwierząt futerkowych.

OGRANICZENIA:

1. Uczeń z astmą może okresowo wymagać ograniczenia aktywności fizycznej i dostosowania ćwiczeń do stanu zdrowia.
2. Dziecko uczulone na pokarmy powinno mieć adnotacje od rodziców, co może jeść w sytuacjach, które mogą wywołać pojawienie się objawów uczulenia.

OBSZARY DOZWOLONE I WSKAZANE DLA DZIECKA

1. Dzieci chore na astmę powinny uczestniczyć w zajęciach z wychowania fizycznego. wysportowane dziecko lepiej znosi okresy zaostrzeń choroby.
2. Uczeń z astmą nie powinien być trwale eliminowany z zajęć z wychowania fizycznego.
3. Dzieci z astmą mogą uprawiać biegi krótkie, a także gry zespołowe.
4. Dzieci z astmą mogą uprawiać gimnastykę i pływanie.
5. Dzieci z astmą mogą uprawiać większość sportów zimowych. Bardzo ważny jest dobry kontakt szkoły z rodzicami, po to, aby wspólnie zapewnić dziecku bezpieczne warunki nauki i pobytu w szkole. Pozwoli to zmniejszyć nadopiekuńczość rodziców a dziecku rozwijać samodzielność i zaufanie do własnych możliwości i umiejętności. Tylko współdziałanie szkoły z rodzicami i lekarzem prowadzącym pomoże prawidłowo funkcjonować dziecku z astmą oskrzelową w środowisku, gdzie spędza wiele godzin w ciągu dnia.

b) DZIECKO CHOROBY NA CUKRZYCĘ

Cukrzyca to grupa chorób metabolicznych charakteryzujących się hiperglikemią (wysoki poziom glukozy we krwi – większy od 250mg%). Obecnie w Polsce wśród dzieci i młodzieży dominuje cukrzyca typu 1 – ten typ cukrzycy ma podłoże genetyczne i autoimmunologiczne. Cukrzyca nie jest chorobą zakaźną, nie można się nią zarazić przez kontakt z osobą chorą. Najczęstsze objawy to wzmożone pragnienie, częste oddawanie moczu oraz chudnięcie. W chwili obecnej, w warunkach pozaszpitalnych, jedynym skutecznym sposobem podawania insuliny jest wstrzykiwanie jej do podskórnej tkanki tłuszczowej (za pomocą pena, pompy). Cukrzyca nie jest chorobą, która powinna ograniczać jakiekolwiek funkcjonowanie ucznia, tylko wymaga właściwej samokontroli i obserwacji. Ćwiczenia fizyczne, sport i rekreacja połączone z ruchem są korzystne dla dzieci chorych na cukrzycę. Wspierają prawidłowy rozwój emocjonalny i społeczny, pomagają rozwijać samodyscyplinę, gratyfikują, dają przyjemność i satysfakcję. Najważniejszym problemem przy wykonywaniu wysiłku fizycznego u dzieci z cukrzycą jest ryzyko związane z wystąpieniem hipoglikemii (niedocukrzenia stężenie glukozy we krwi mniejsze niż 60 mg%). Do działań w ramach samokontroli należą: badanie krwi i moczu, zapisywanie wyników badań, prawidłowa interpretacja wyników badań, prawidłowe komponowanie posiłków, prawidłowe i bezpieczne wykonywanie wysiłku fizycznego, obserwacja objawów jakie pojawiają się przy hipoglikemii i hiperglikemii. W każdej szkole powinien znajdować się „kącik” dla ucznia z cukrzycą, czyli ustronne miejsce, w którym dziecko z cukrzycą będzie mogło spokojnie, bezpiecznie i higienicznie wykonać badanie krwi oraz wykonać wstrzyknięcie insuliny.

OBJAWY HIPOGLIKEMII – niedocukrzenia:

1. Bładość skóry, nadmierna potliwość, drżenie rąk.
2. Ból głowy, ból brzucha.
3. Szybkie bicie serca.
4. Uczucie silnego głodu/wstręt do jedzenia.
5. Osłabienie, zmęczenie
6. Problemy z koncentracją, zapamietywaniem.
7. Chwiejność emocjonalna, nietypowe zachowanie dziecka.
8. Napady agresji lub wesołkowatości.
9. Ziewanie/senność.
10. Zaburzenia mowy, widzenia i równowagi.
11. Zmiana charakteru pisma.
12. Uczeń nielogicznie odpowiada na zadawane pytania.
13. Kontakt ucznia z otoczeniem jest utrudniony lub traci przytomność.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII LEKKIEJ – dziecko jest przytomne, w pełnym kontakcie, współpracuje z nami, spełnia polecenia:

1. Sprawdzić poziom glukozy we krwi potwierdzając niedocukrzenie.
2. Podać węglowodany proste (sok owocowy, coca-cola, cukier spożywczy rozpuszczony w wodzie lub herbacie, glukoza w tabletkach, płynny miód.
3. **NIE WOLNO** Zastępować węglowodanów prostych słodzycami zawierającymi tłuszcze, jak np. czekolada, ponieważ utrudniają one wchłanianie glukozy z przewodu pokarmowego).
4. Ponownie oznaczyć glikemię po 10-15 minutach.
5. Zawsze należy dążyć do ustalenia przyczyny niedocukrzenia.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII ŚREDNIO – CIĘŻKIEJ – dziecko ma częściowe zaburzenia świadomości, pozostaje w ograniczonym kontakcie z nami, potrzebuje 3 bezzwłędnej pomocy osoby drugiej:

1. Oznaczyć glikemię i potwierdzić niedocukrzenie.
2. Jeżeli dziecko może połykać podać do picia płyn o dużym stężeniu cukru (np. 3-5 kostek cukru rozpuszczonych w ½ szklanki wody, coli, soku).
3. Jeżeli dziecko nie może połykać postępujemy tak jak w przypadku glikemii ciężkiej.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII CIĘŻKIEJ – dziecko jest nieprzytomne, nie ma z nim żadnego kontaktu, nie reaguje na żadne bodźce, może mieć drgawki.

Dziecku, które jest nieprzytomne **NIE WOLNO** podawać niczego do picia ani do jedzenia do ust!!!

1. Układamy dziecko na boku.
2. Wstrzykujemy domięśniowo glukagon, jest to zastrzyk ratujący życie.
3. Wzywamy pogotowie ratunkowe.
4. Kontaktujemy się z rodzicami dziecka.
5. Dopiero gdy dziecko odzyska przytomność (po podaniu glukagonu powinno odzyskać przytomność po kilkunastu minutach) i jeżeli dziecko będzie w dobrym kontakcie można mu podać węglowodany doustnie (sok, cola, tabl. glukozy).

U DZIECI LECZONYCH POMPĄ:

1. Zatrzymaj pompę.
2. Potwierdź hipoglikemię.
3. Jeżeli dziecko jest przytomne podaj węglowodany proste.
4. Oczekaj 10-15 minut i zbadaj ponownie poziom glukozy we krwi, jeżeli nie ma poprawy podaj ponownie cukry proste.
5. Jeżeli objawy ustąpią i kontrolny pomiar glikemii wskazuje podnoszenie się stężenia glukozy, włącz pompę i podaj kanapkę lub inne węglowodany złożone.
6. Jeżeli dziecko jest nieprzytomne lub ma drgawki połóż je w pozycji bezpiecznej, podaj domięśniowo zastrzyk z glukagonu i wezwij karetkę pogotowia. Po epizodzie hipoglikemii nie zostawiaj dziecka samego! Dziecko nie może podejmować wysiłku fizycznego dopóki wszystkie objawy hipoglikemii nie ustąpią!

OBJAWY HIPERGLIKEMII

1. Wzmoczone pragnienie, potrzeba częstego oddawania moczu.
2. Rozdrażnienie, zaburzenia koncentracji.
3. Złe samopoczucie, osłabienie, przygnębienie, apatia. Jeżeli do ww. objawów dołączą: ból głowy, ból brzucha, nudności i wymioty, ciężki oddech. może to świadczyć o rozwoju kwasicy cukrzycowej. Należy wtedy bezzwłocznie:
4. Zbadać poziom glukozy.
5. Skontaktować się z rodzicami lub wezwać pogotowie.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPERGLIKEMII

1. Podajemy insulinę (tzw. dawka korekcyjna),
2. Uzupełniamy płyny (dziecko powinno dużo pić, przeciętnie 1litr w okresie 1,5-2 godz., najlepszym płynem jest niegazowana woda mineralna),
3. Samokontrola (badanie moczu na obecność cukromoczu i ketonurii, po około 1 godz. należy dokonać kontrolnego pomiaru glikemii),
4. W razie stwierdzenia hiperglikemii dziecko nie powinno jeść, dopóki poziom glikemii nie obniży się.

Niezbędnik szkolny, czyli co uczeń z cukrzycą zawsze powinien mieć ze sobą w szkole:

1. Pen – „wstrzykiwacz” z insuliną.
2. Pompę insulinową, jeżeli jest leczone przy pomocy pompy.
3. Nakłuwacz z zestawem igieł.
4. Glukometr z zestawem pasków oraz gazików.

5. Plastikowy pojemnik na zużyte igły i paski.
6. Drugie śniadanie lub dodatkowe posiłki przeliczone na wymienniki np. przeznaczone na „zabezpieczenie” zajęć wf w danym dniu.
7. Dodatkowe produkty – soczek owocowy, tabletki z glukozą w razie pojawienia się objawów hipoglikemii.
8. Telefon do rodziców.
9. Informację w postaci kartki lub bransoletki na rękę, która informuje, że dziecko choruje na cukrzycę.
10. Glukagon (zestaw w pomarańczowym pudełku).

Szkolny kodeks praw dziecka z cukrzycą – każdemu dziecku z cukrzycą typu 1 należy zapewnić w szkole:

1. Możliwość zmierzenia poziomu glukozy na glukometrze w dowolnym momencie – także w trakcie trwania lekcji.
2. Możliwość podania insuliny.
3. Możliwość zmiany zestawu infuzyjnego w przypadku leczenia osobista pompą insulinową w odpowiednich warunkach zapewniających bezpieczeństwo i dyskrecję.
4. Właściwe leczenie niedocukrzenia zgodnie ze schematem ustalonym z pielęgniarką szkolną i rodzicami dziecka.
5. Możliwość spożycia posiłków o określonej godzinie, a jeśli istnieje taka potrzeba, nawet w trakcie trwania lekcji.
6. Możliwość zaspokojenia pragnienia oraz możliwość korzystania z toalety, także w czasie trwania zajęć lekcyjnych.
7. Możliwość uczestniczenia w pełnym zakresie w zajęciach wychowania fizycznego oraz różnych zajęciach pozaszkolnych, np. wycieczkach turystycznych, zielonych szkołach.

c) **DZIECKO CHORE NA PADACZKĘ**

Padaczką określamy skłonność do występowania nawracających, nie prowokowanych napadów. Napadem padaczkowym potocznie nazywamy napadowo występujące zaburzenia w funkcjonowaniu mózgu objawiające się widocznymi zaburzeniami, zwykle ruchowymi. Niekiedy jedynym widocznym objawem napadu są kilkusekundowe zaburzenia świadomości. Napady padaczkowe dzieli się na napady pierwotne uogólnione oraz napady częściowe (zlokalizowane). Napady pierwotnie uogólnione.

1. Napady nieświadomości, najczęściej kilkusekundowa utrata kontaktu z otoczeniem. Atypowym napadom nieświadomości mogą towarzyszyć mruganie lub gwałtowne 5 ruchy o niewielkim zakresie w obrębie ust.
2. Napady atoniczne – napad spowodowany nagłym i krótkotrwałym obniżeniem napięcia mięśniowego w określonych grupach mięśni.
3. Napady toniczne – występuje głównie u małych dzieci zazwyczaj podczas zasypiania lub budzenia; charakteryzuje się nagłym, symetrycznym wzrostem napięcia mięśni w obrębie kończyn i tułowia.
4. Napady toniczno-kloniczne – w fazie tonicznej dochodzi do nagłej utraty przytomności, skurczu mięśni, zatrzymania oddechu; faza kloniczna charakteryzuje się rytmicznymi, gwałtownymi skurczami mięśni kończyn i tułowia, następnie przechodzi w kilkuminutową śpiączkę.
5. Napady kloniczne – napady głównie u niemowląt i małych dzieci, częściej w przebiegu gorączki, cechują je symetryczne skurcze mięśni kończyn występujące seriami.
6. Napady miokloniczne – charakteryzują się gwałtownymi synchronicznymi skurczami mięśni szyi, obręczy barkowej, ramion i ud przy względnie zachowanej świadomości chorego.

NAPADY CZĘŚCIOWE:

1. Napady częściowe z objawami prostymi – świadomość w czasie napadów jest na ogół zachowana, zwykle napady dotyczą określonej okolicy np. ręki lub ust.
2. Napady częściowe z objawami złożonymi – niektórym napadom mogą towarzyszyć zaburzenia świadomości o charakterze omamów i złudzeń; pacjent ma wrażenie, że już znajdował się w danej sytuacji życiowej lub przeciwnie, że nie zna sytuacji i przedmiotów, z którymi w rzeczywistości się już stykał, do tego typu napadów zaliczane są także napady psychoruchowe z towarzyszącymi im różnymi automatyzmami (cmokanie), u dzieci mogą niekiedy występować napady nietypowe, manifestujące się klinicznie bólami brzucha, głowy, omdleniami, napadami lęku itp.
3. Napady częściowe wtórnie uogólnione – rozpoczyna się zwykle od napadowych mioklonicznych lub klonicznych skurczów ograniczonych do określonych grup mięśni, aby następnie rozprzestrzenić się i doprowadzić do wtórnie uogólnionego napadu toniczno-klonicznego (tzw. napadu dużego).

Zespoły padaczkowe wieku dziecięcego – zespół Westa, zespół Lennoxa-Gastauta, dziecięca padaczka nieświadomości (piknolepsja), padaczka Rolanda, młodzieńcza padaczka nieświadomości, zespół Janza, padaczka odruchowa, omdlenia odruchowe, napady rzekomopadaczkowe. Leczenie padaczki jest procesem przewlekłym, wymaga systematycznego, codziennego podawania leków. Nagłe przerwanie leczenia, pominięcie którejś dawki, może zakończyć się napadem lub stanem padaczkowym. Z tego powodu tak ważne jest aby pacjent mógł systematycznie przyjmować leki. W trakcie włączania leczenia lub jego modyfikacji dziecko może wykazywać objawy senności, rozdrażnienia, zawrotów głowy.

W RAZIE WYSTĄPIENIA NAPADU NALEŻY

1. Przede wszystkim zachować spokój.
2. Ułożyć chorego w bezpiecznym miejscu w pozycji bezpiecznej, na boku.
3. Zabezpieczyć chorego przed możliwością urazu w czasie napadu – zdjąć okulary, usunąć z ust ciała obce, podłożyć coś miękkiego pod głowę.
4. Asekurować w czasie napadu i pozostać z chorym do odzyskania pełnej świadomości.

NIE WOLNO

1. Podnosić pacjenta.
2. Krępować jego ruchów.
3. Wkładać cokolwiek między zęby lub do ust.

Pomoc lekarska jest potrzebna, jeżeli był to pierwszy napad w życiu lub napad trwał dłużej niż 10 minut albo jeśli po napadzie wystąpiła długo trwająca gorączka, sugerująca zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

Dzieciom chorym na padaczkę trudniej jest wykorzystać w pełni swoje możliwości edukacyjne z przyczyn medycznych i społecznych. Narażone są na wyższy poziom stresu wynikający z obawy przed napadem i komentarzami, stąd też częściej występują u nich cechy zespołu nadpobudliwości psychoruchowej, trudności w czytaniu i pisaniu oraz inne trudności szkolne. W razie narastających trudności szkolnych, trzeba zapewnić dziecku możliwość douczania, zorganizować odpowiednio czas na naukę, z częstymi przerwami na odpoczynek, modyfikować i zmieniać sposoby przyswajania wiadomości szkolnych. Nie należy z zasady zwalniać dziecka z zajęć wychowania fizycznego ani z zabaw i zajęć ruchowych w grupie rówieśników. Należy jedynie dbać o to, aby nie dopuszczać do nadmiernego obciążenia fizycznego i psychicznego. Gdy zdarzają się napady, dziecko powinno mieć zapewnioną opiekę w drodze do i ze szkoły.

II. Metody współpracy Zespołu Szkół Zawodowych w Lublińcu z Policją

1. W ramach długotrwałej pracy profilaktyczno- wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.
2. Koordynatorami współpracy są dyrektor szkoły, koordynator ds. bezpieczeństwa, pedagog szkolny, przedstawiciel policji, dzielnicowy w rejonie którego znajduje się szkoła.
3. W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:
 - a) spotkania dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego, nauczycieli z policjantami,
 - b) spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów min. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełnione czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz nt. bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń.
 - c) informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji uczniów
 - d) udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
 - e) udział szkoły i policji w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

WAŻNE !

Policja jest wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w „procedurach” albo gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna.

Każda, dotycząca uczniów wizyta policji w szkole, uzgodniona jest z dyrektorem szkoły.

sporządził:

PEDAGOG SZKOLNY

mgr Sylwia Koza

zatwierdził:

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Jolanta Kardas

sprawdził:

WICEDYREKTOR SZKOŁY

mgr Jolanta Skubala